

به ناوی خودای به خشندهو میهره بان

به ناوی گه له وه

په رله مانی کوردستان - عیراق

پالپشت به حوکمه کانی برگه ی (۱) له مادده ی (۵۶) ی یاسای ژماره (۱) ی سالی ۱۹۹۲ ی هموار کراو و، به گویره ی نه وه ی نه نجومه نی وه زیران خستیه روو، په رله مانی کوردستان - عیراق له دانیشتی ئاسایی خو ی ژماره (23) دا که روژی ۲۰۱۲/۶/7 گری درا، برپاری دهر کردنی نه م یاسایه ی دا:

یاسای ژماره (۵) ی سالی ۲۰۱۲

یاسای دووه مین همواری یاسای نه کادیمیای کوردی

ژماره (۱۲) ی سالی ۱۹۹۷ ی هموار کراو له ههریمی کوردستان - عیراق

مادده ی یه که م:

مادده ی دووه می یاساکه هموار ده کریت و، به م شیوه یه ی دادی ده خویندریته وه: نه کادیمیای کوردی یه کیکه له چاو گه بالا کان له هموو شتیکی په یوه ندیی به زمانی کوردی و شیوه زاره کانی و پاراستن و ده وله مند کردنیسه وه هه بی، به مه بهستی گه یشتن به زمانیکی یه کگرتووی فه رمی و، خاوه ن که سایه تیبیه کی سه ره خو ی مه عنده و ییه.

مادده ی دووه م:

مادده ی چواره می یاساکه هه لده وه شیته وه و نه مه ی دادی جیی ده گریته وه: مادده ی چواره م: نه کادیمیای کار بو به جی گه یاندنی نه م ئامانجانه ی دادی ده کات: یه که م: پاراستنی زمانی کوردی و کار کردن بو ئاماده کردنی توژیینه وه، که ره نگه زه مینه ی گونجاو بو یه کخستنی زاراه کانی به سوود وه رگرتن له شیوه زاره کانی بخولقیینی. دووه م: بهرز کردنه وه ی ئاستی توژیینه وه ی کوردی بو هاوشان رویشتن له گه ل پیشکه وتنی زانستی و کولتووری.

سییه م: زیندوو کردنه وه ی کولتووری کورد له زانست و و بیژه و هونه ر و پیشان دانی رو لی زانایانی کورد تییدا.

چواره م: بایه خ دان به لی کولینه وه له میژووی کورد و کوردستان و شارستانیه ته که ی. پینجه م: وردبوونه وه له ناونیشانی تابلوی شه قامه گشتیه کانی شار و شاروچکه کان و ناوی قوتابخانه کان و شوینه کانی خوداپه رستی و نووسینگه و شوینانی بازرگانی و نابازرگانی له

رووی زمانهوه و راسپاردن به دووباره ناونانهوهیان به ناوی ناودارانی کوردستان و هیماکانی و ئاگادار کردنهوهی لایهنانی پهپوهندیدار بو گرتنهبهری ئهوهی پیویسته لهبارهیانهوه.

شهشم: گریدانی پهپوهندی له گهڵ ئه کادیماکانی زانستی و زانکۆکان و ناوهندهکانی توژیینهوهی زانستی و بهتین کردن و بههیز کردنی له ناوهوهی ههریم و دهرهوهیدا.
حهوتهم: کار کردن بو دهولههمند کردنی وشهکان و یه کخستیان له پرۆگرامهکانی پهروهرد و فیژ کردن به ههماهنگی له گهڵ وهزارهتی پهروهرد.

ماددهی سییهم:

ماددهی (پینجهم) ی یاساکه ههموار ده کریت و بهم شیویهی دادی دهخویندریتهوه:

ئه کادیما بهم شیوانهی دادی ئامانجهکانی بهدی دههینیت:

یه کهم: دانانی فهرهنگ و سهرچاوه و ئه نسکلۆپیدیای زانستی و زمانهوانی.

دووهم: دهر کردنی گۆفاریکی دهوری ئه کادیمی.

سییهم: بلاو کردنهوه و وهرگیرانی کتیپ زانستی و زمانهوانی و گریدانی کۆر و کۆنگره و ساز کردنی وهرزی زانستی و کولتووری و بهشداری کردن تیئاندا له ناوهوه و دهرهوهی ههریمدا.

چوارهم: پشتیوانی کردن له زانا و توژیهر و ئه دییان.

پینجهم: دامهزراندنی ناوهندیکی بهلگهنامه و دهستنووسی تایبته به ئه کادیما.

شهشم: ههماهنگی و کار کردن له گهڵ لایهنانی حکومی و ناحکومی پهپوهندیدار بهو ئامانجهی ئه کادیما کاریان له پیناودا ده کات.

حهوتهم: هاندانی توژیینهوه و لیکۆلینهوهی بهراوردکاری له بواری زمان و دیرۆک و کولتوور.

ماددهی چوارهم:

برگهکانی (أ/۱) و (ب/۱) له ماددهی (حهوتهم) ی یاساکه ههموار ده کرین، و برگه (ج/۲) ی مادده که ههلهوه شیپریتهوه و، بهم شیویهی خوارهوه دهخویندریتهوه:

أ - مهرجی ئه ندامی کارا:

۱- هاوولاتی ههریمی کوردستان بیته.

ب - مهرجه ئه ندامی یاریدهدهر:

۱- زمانی کوردی به رهوانی بزانیته.

ماددهى پىنچەم:

برگەى (أ) لە ماددهى (دەيەم) ى ياسا كە ھەموار دە كرىت و بەم شىۋەيەى دادى دەخوئندرىتەوہ:
ماددهى دەيەم/أ: سەرۆكى ئەكادىمىا بە ئامادەبوونى دوو لە سەر سببى ئەندامانى كارا بە لای
كەمەوہ و بە دەنگدانى نەيئى و بە زۆرىنەى رەھا بۆ ماوہى چوار سال ھەلدەبژىردرىت كە بۆ يەك
جار قابىلى نوئ كرىنەوہيە و ، لەم بارەيەشەوہ برپارىك لە سەرۆكايەتتى ھەرىمەوہ دەردەچىت).

ماددهى شەشەم:

ماددهى (ياز دەم) ى ياسا كە ھەموار دە كرىت و بەم شىۋەيەى دادى دەخوئندرىتەوہ:
سەرۆكى ئەكادىمىا جىگريكى دەبى كە ئەنجومەنى ئەكادىمىا لە نيو ئەندامانى كارايدا ، بە ھەمان ئەو
مىكانىزمە ھەلى دەبژىرت كە سەرۆكى پى ھەلدەبژىرت و بۆ ماوہى (چوار سال) كە بۆ يەك جار
قابىلى نوئ كرىنەوہيە، جىي سەرۆكيش لە كاتى ئامادە نەبوونىدا دەگرىتەوہ.

ماددهى ھەوتەم:

ھەردوو برگەى (ج) و (د) لە ماددهى بىست و يەكەم ھەموار دە كرىت و بەم شىۋەيەى خوارەوہ
دەخوئندرىتەوہ:

ج - پاداشتىكى مانگانە بە ئەندامانى ناخۆتەر خان (ناموتەفەرغ) ى ئەنجومەنى ئەكادىمىا دەدرىت.

د - لە ھالەتى كۆتايى ھاتنى ئەندامىيەتتى ئەندامى كاراى ناخۆتەر خان، مووچەيەكى خانەنشینی بۆ
دەبردرىتەوہ ئەگەر مووچەى نەبىت و پەيوەست بە ھەزىفەيەكى دىكەوہ نەبىت.

ماددهى ھەشتەم:

ماددهى (بىست و دوو دەم) ى ياسا كە ھەلدەوہ شىتەوہ و ئەمەى دادى جىي دەگرىتەوہ:
يەكەم: ئەندامى كارا كارى خۆى لە نيو ئەكادىمىادا دەكات و بەشدارى لە لىژنەكانى و
كۆبوونەوہكانى و چالاکىيە زانستىيەكانىدا دەكات.

دوو دەم: ئەندامى كارا لە يەك كىك لەم ھالەتەنەى دادى، ئەندامىيەتتى لە دەست دەدات:

۱- دەست لە كار كىشانەوہ.

۲- ئەگەر لە سى كۆبوونەوہى دوا بە دواى يەكدا بە بى پاساويكى رەوا ئامادە نەبوو يان بە
شىۋەيەكى باش بەردەوامى بە ئەركى خۆى نەدا، ئەويش بە برپارى ئەنجومەنى ئەكادىمىا و بە
دەنگدانى نەيئى دەبىت.

۳- ئەگەر بە تاوانىك يان كەتنىكى ئابرووبەر ھوكم درا.

۴- مردن.

سپهه: له كاتى به تال مانه وهى شوپنى ئەندامىك له ئەندامانى ئەنجومەن، سەرۆك له يەكەمىن
دانىشتندا ئەوه رادەگەيەنپت و له ماوهى (سى مانگ)دا به برپارى ئەنجومەنى ئەكادىميا پر
دەكرپته وه.

ماددهى نۆپهه:

دەبى ئەنجومەنى وهزيران و لايەنانى پەيوەندىدار حوكمه كانى ئەم ياسايە جپپه جى بكن.

ماددهى دهپهه:

ئەم ياسايە له رۆژى دەرچوواندنييه وه كارى پپده كرىت و، له رۆژنامەى فەرمىي "وه قايەى
كوردستان" بلاوده كرىته وه.

د. ارسلان بايز اسماعيل

سەرۆكى پەرلەمانى كوردستان - عىراق

تپپنى: ئەم ياسايە به برپارى ژماره (١٦)ى سالى ٢٠١٢ له لايەن سەرۆكى هەريمى كوردستانه وه

دەرچوپترا